

ผ้าเป็ียง : ผ้าทอที่แสดงออกซึ่งความเคารพ ในวัฒนธรรมชาวอีสาน

ผ้าเป็ียง เป็นผ้าที่ใช้สำหรับพาดไหล่ หรือห่มพาดเฉียง หรือเฉวียงบ่าหรือไหล่อย่างผ้าสไบ (ผ้าเป็ียง บางครั้งจึงเรียกว่า ผ้าสไบ เช่นกัน) เป็นวัฒนธรรมของชาวอีสานในอดีต เป็นส่วนหนึ่งของเครื่องแต่งกายที่สำคัญมาก ที่แสดงถึงความเคารพอย่างสูงของสตรี และแสดงความสุขภาพเรียบร้อย ผ้าเป็ียงนิยมใช้ห่มเมื่อมีงานพิธีสำคัญๆ ใช้ห่มไปงานบุญหรืองานพิธีต่างๆ ทั้งหญิงและชาย นิยมห่มทับเสื้ออีกชั้นหนึ่ง หรืออาจใช้เป็นผ้ากราบด้วย โดยเมื่อเวลากราบพระ จะปลดชายผ้าข้างหนึ่งใช้เป็นผ้ารองกราบพระ ถือเป็นการเคารพในพระพุทธศาสนา สำหรับผู้ชายอาจใช้ผ้าขาวม้าเป็นผ้าเป็ียงก็ได้

ผ้าเป็ียง ทำขึ้นจากผ้าฝ้าย หรือผ้าไหม สร้างลวดลายด้วยเทคนิคการจก และขีด ลวดลายบนผืนผ้า เป็ียงอาจ มีทั้งที่มีเฉพาะเชิงลายขีด หรือมีลวดลายเฉพาะที่เชิงทั้งสองข้าง หรือมีลวดลายจกเต็มตลอดทั้งผืน หรือมีลวดลายหลากหลายลวดลายที่แตกต่างกันไปอยู่ในผืนเดียวกันคล้ายกับการทอผ้าแพรวาของกลุ่มภูไท หรือผู้ไท และมักนิยมทำเป็นชายครุยทั้งสองข้าง ผ้าเป็ียงบางผืน จะแสดงถึงฝีมือของสตรีผู้ทอที่มี ความสามารถในการตกแต่งลวดลายด้วยเทคนิคการขีดเต็มทั้งผืน โดยลายขีดแต่ละช่วงลวดลายจะแตกต่างกัน โดยที่ไม่ซ้ำกันเลย ลวดลายที่ตกแต่งบนผืนผ้านิยมใช้เป็นลายมงคล ลวดลายสัตว์ในป่าหิมพานต์ที่สืบ เนื่องมาจากจินตนาการและคติความเชื่อดั้งเดิมของชาวอีสาน เช่น ลายหงส์ ลายนกหัสดีลิงค์ ลายคชสีห์ ลายนาค ลายช้าง ลายม้า เป็นต้น

